

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
Judecător: Puică Veronica
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nina Vascan
Eugeniu Clim
Eugenia Fistican

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș și Vera Macinskaia,

examinând recursul declarat de SC „Urban Post” SRL,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Urban Post”
SRL împotriva Annei Zmeu privind încasarea sumei,
acțiunea reconvențională înaintată de Anna Zmeu împotriva SC „Urban Post”
SRL privind nulitatea clauzei contractuale,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, prin care
apelul declarat de Anna Zmeu, a fost admis,

A C O N S T A T A T :

La 14 septembrie 2012, SC „Urban Post” SRL a înaintat în instanța de judecată
o acțiune împotriva Annei Zmeu privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantului a indicat că, între compania
SC „Urban Post” SRL și Zmeu Anna, la 20 februarie 2012, a fost încheiat Contractul
individual de muncă nr. BA-12. În conformitate cu ordinul nr. BA-12 din 20
februarie 2012, reclamata a fost numită în funcție de media-planner. La aceeași dată,
între compania SC „Urban Post” SRL și Zmeu Anna a fost încheiat un Contract de
formare profesională continua în conformitate cu care reclamata a fost trimisă la
cursuri de formare profesională „AGB Nielson” și de a activa conform specialității și
calificării obținute în termenul stabilit de contract și anume 12 luni.

La 14 august 2012, Zmeu Anna a fost demisionată din funcția de media-planner a companiei SC „Urban Post” SRL în conformitate cu p. 1) art. 85 Codul muncii al Republicii Moldova. Conform p. 2.2.8 din contractul de formare profesională continuă încheiat între părți, dacă în perioada de 12 luni din data finisării studiilor, Contractul individual de muncă este reziliat din inițiativa angajatorului, salariatul este obligat să restituie angajatorului suma de 1000 euro.

A mai specificat reclamantul că, la data demisionării, salariața Zmeu Anna a refuzat achitarea sumei de bani sus-menționată.

Solicită reclamantul încasarea din contul lui Zmeu Anna a sumei în mărime de 1000 euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al BNM la data pronunțării hotărârii judecătorești.

La 12 noiembrie 2012, Zmeu Anna a înaintat o cerere reconvențională împotriva SC „Urban Post” SRL privind nulitatea clauzei contractuale.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, SC „Urban Post” SRL nu poate impune salariatului să repare un prejudiciu material care nu a fost suportat. Suma de 1000 euro nu a fost achitată real de către angajator. Clauza stabilită la pct. 2.2.8 din contract este nelegitimă și abuzivă deoarece are un caracter camuflat de penalizare a salariatului care nu execută obligațiunile sale ce rezultă din contractul de formare profesională în litigiu, iar conform legislației muncii, sancțiunile pecuniare pentru salariați sunt interzise.

Solicită reclamanta declararea ilegală și anularea clauzei stabilite în pct. 2.2.8. din contractul de formare profesională continuă din 20 februarie 2012, încheiat între SC „Urban Post” SRL și Zmeu Anna, repararea de către SC „Urban Post” SRL a prejudiciului moral cauzat, în mărime de 2000 euro și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013 pretenția înaintată de Zmeu Anna, formulată în cererea reconvențională, privind repararea prejudiciului moral, a fost scoasă de pe rol.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013, acțiunea înaintată de SC „Urban Post” SRL împotriva Annei Zmeu privind încasarea sumei, a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea din contul Annei Zmeu în beneficiul SC „Urban Post” SRL a sumei de 10295,47 lei – cu titlu de prejudiciu material. Acțiunea reconvențională înaintată de Anna Zmeu împotriva SC „Urban Post” SRL privind nulitatea clauzei contractuale, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, a fost admis recursul declarat de Zmeu Ana. A fost casată încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013. A fost admis apelul declarat de Zmeu Anna. A fost casată hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013, pronunțându-se o nouă hotărâre prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SC „Urban Post” SRL împotriva Annei Zmeu privind încasarea sumei.

Totodată, a fost respinsă ca neîntemeiată și acțiunea reconvențională înaintată de Anna Zmeu împotriva SC „Urban Post” SRL privind nulitatea clauzei contractuale.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 23 decembrie 2013, SC „Urban Post” SRL, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a indicat că, la emiterea deciziei, instanța de apel, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Totodată, recurentul a mai indicat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și a încălcat normele de drept procedural.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 434 CPC, care statuează expres că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 noiembrie 2013, iar recursul a fost declarat la 23 decembrie 2013, însă la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Astfel, prin prisma art. 434 CPC, instanța de recurs constată că recursul este declarat în termen.

Referința înaintată de Zmeu Anna, la cererea de recurs declarată de SC „Urban Post” SRL, a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la 19 martie 2014.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul înaintat de SC „Urban Post” SRL întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art.445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 14 septembrie 2012, SC „Urban Post” SRL a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva Annei Zmeu, prin care a solicitat încasarea din contul lui Zmeu Anna, în beneficiul său a sumei 1000 euro – cu titlu de prejudiciu material, convertiți în lei moldovenesți la cursul oficial al BNM la data pronunțării hotărîrii judecătorești.

La 12 noiembrie 2012, Zmeu Anna a înaintat o cerere reconvențională împotriva SC „Urban Post” SRL, prin care a solicitat anularea clauzei stabilite în pct. 2.2.8. din contractul de formare profesională continuă din 20 februarie 2012, încheiat între SC „Urban Post” SRL și Zmeu Anna, repararea de către SC „Urban Post” SRL a prejudiciului moral cauzat, în mărime de 2000 euro și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Totodată, actele pricinii atestă faptul că, la 20 februarie 2012, SC „Urban Post” SRL a încheiat cu Zmeu Anna (Bumbu Anna) un contract individual de muncă nr.

BA-12. În aceeași zi, a fost emis ordinul nr. BA-12 prin care Zmeu Anna (Bumbu Anna) a fost numită în funcția de media-planner. La aceeași dată 02 februarie 2012, între reclamanta SC „Urban Post” SRL și Zmeu Anna a fost încheiat contractul de formare profesională continuă în conformitate cu care reclamata a fost trimisă la cursuri de formare profesională “AGB Nielson”.

Potrivit pct. 2.2.2 al contractului respectiv, salariatul se obligă să muncească la SC „Urban Post” SRL pe un termen de cel puțin un an, conform specializării obținute, iar conform pct. 2.2.8., dacă după finisarea cursurilor de instruire salariatul, fără motive întemeiate, nu își va îndeplini obligațiunile prevăzute în prezentul contract, refuză încheierea sau modificarea cu angajatorul a contractului individual de muncă, nu începe munca la ordinul angajatorului, salariatul este obligat să ramburseze angajatorului suma de 1000 Euro, primită în timpul urmăririi cursurilor de instruire. La rezilierea din inițiativa salariatului a contractului individual de muncă înainte de termenul prevăzut la pct. 2.2.2. al prezentului contract, precum și din inițiativa angajatorului (pct. d), e), g), h), i), j), k), r), v), x), y) alin. (l) art. 86 Codul Muncii, cheltuielile suportate în legătură cu cursurile de instruire indicate mai sus se compensează de către salariat. Totodată, potrivit pct. 2.2.9. al contractului de formare profesională continuă în litigiu, pct. 2.2.2. nu produce efecte juridice în cazul incapacității fizice a salariatului, confirmate prin probe corespunzătoare.

În baza cererii de demisie depusă de către Zmeu Anna, la 24 iulie 2012, administrația SC „Urban Post” SRL a emis ordinul din 14 august 2012 prin care s-a luat act de cererea de demisie și au fost încetate raporturile contractuale între părți.

De menționat că, la 02 august 2012, SC „Urban Post” SRL a trimis în adresa Annei Zmeu o somație prin care pretinde restituirea sumei de 1000 euro ca urmare a desfacerii contractului individual de muncă.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de reitera prevederile art. 217, alin. (1) Codul Muncii, care statuiază expres că, contractul de ucenicie și contractul de formare profesională continuă vor include condițiile de acoperire (restituire) a cheltuielilor suportate de părți (de o parte) pe durata uceniei sau formării profesionale continue în cazul eliberării salariatului (art. 85, art. 86 alin. (1) lit. g)-r)) înainte de expirarea termenului prevăzut de contract conform lit. e).

Avînd la bază norma de drept material citată, instanța de recurs menționează că, potrivit acordului încheiat între SC „Urban Post” SRL și ÎCS “TV MR MLD” SRL, la 20 februarie 2012, prima se obligă să achite suma de 10295,47 lei (fără TVA) în schimbul instruirii angajaților săi de către ultima. În acest sens, în conformitate cu factura fiscală nr. FA 1106094 din 10 mai 12 și ulterior prin confirmarea parvenită din 15 aprilie 2013 în adresa SC „Urban Post” SRL, se atestă că ultima a transferat suma în mărime de 12354 lei, inclusiv TVA, pentru cursul de studiere “AGB Nielsen Media Research”.

Prin urmare, Colegiul instanței de recurs, constată temeinicia concluziei primei instanțe prin care a stabilit că, reieșind din faptul că SC „Urban Post” SRL a suportat cheltuieli în legătură cu instruirea continuă a Annei Zmeu, în mărime de 10295,47 lei, iar potrivit art. 217 CM contractul de formare profesională continuă include cheltuielile suportate de părți, urmează a fi încasată din contul Annei Zmeu în beneficiul SC „Urban Post” SRL suma de 10295 lei, ce constituie plata efectuată de reclamantă către ÎCS “TV MR MLD” SRL, fără TVA.

Totodată, prima instanță corect a concluzionat că, sunt neîntemeiate argumentele Annei Zmeu precum că aceasta avea motive întemeiate de a demisiona datorită faptului că se afla în incapacitate fizică de a exercita munca, fiind gravidă.

Or, din actele pricinii și anume potrivit certificatelor medicale prezentate de Anna Zmeu, atestă faptul că, acesteia i-a fost acordat concediu medical, fapt confirmat și prin tabela de pontaj pe lunile iunie-august ale anului 2012.

Mai mult decât atât, conform declarațiilor martorilor Baban Nadejda, Popa Anastasia, Gajos Andrei, Tauci Tatiana, audiați în cadrul ședinței judiciare în prima instanță, Anna Zmeu se simțea rău, însă aceasta pleca acasă, fiind des în concediu medical, fără ca conducerea SC „Urban Post” SRL să ridice careva obiecții.

Prin urmare, prima instanță just a apreciat situația creată, concluzionând că, imposibilitatea temporară de a munci nu reprezintă în sine un motiv întemeiat pentru a înceta contractul de muncă, pentru o asemenea situație existând dreptul salariatului de a solicita acordarea concediului medical. Mai mult decât atât, Anna Zmeu, după depunerea cererii de demisie, la 15 august 2012 s-a angajat la o altă muncă în cadrul unei alte companii, ceea ce confirmă faptul că ea nu avea motive întemeiate de a demisiona, având posibilitatea fizică de a munci.

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, concluzia primei instanțe, despre necesitatea admiterii parțiale a acțiunii înaintate de SC „Urban Post” SRL și respingerea ca neîntemeiată a acțiunii reconvenționale înaintate de Anna Zmeu, este justă, ea avînd la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 CPC. Actul de dispoziție a primei instanțe a fost adoptat cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

În concluzie, instanța de recurs menționează că, este legală hotărârea Judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013, din care motive urmează a fi menținută.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărârea primei instanțe este legală, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SC „Urban Post” SRL, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de SC „Urban Post” SRL.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, se menține hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013 și încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Urban Post” SRL împotriva Annei Zmeu privind încasarea sumei, acțiunea reconvențională înaintată de Anna Zmeu împotriva SC „Urban Post” SRL privind nulitatea clauzei contractuale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Vera Macinskaia